

Naama peruslukemilla

Elämä ei ole ollut aivan helppoa sijoittajille, eikä varainhoitajillekaan, tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Yhteisenä nimittäjänä on ollut se, että aina sama taho ja sama henkilö tekee ja sanoo asioita, jotka aiheuttavat suurta epävarmuutta markkinoilla. Olemme ilmeisesti uudessa maailmassa, jossa vanhat säännöt, konventiot ja sopimukset painavat vähän, kun pelataan jonkinlaista taloudellista ja poliittista pikashakkia, vuorotellen eri pelilaudoilla.

Pörssivuoden melko hyvä alku, helmikuun loppuun asti, sai äkillisen lopun, kun Yhdysvallat ja Israel hyökkäsivät Iraniin ja onnistuivat tuhoamaan käytännössä koko Iranin johdon. Jos maailma ei aiemmin ole ollut tietoinen siitä, kuinka kriittinen Hormuzin salmi on erityisesti öljyn, LNG:n ja myös lannoitekomponenttien kuljetuksille, niin tässä vaiheessa tuskin on enää monia, jotka eivät ole siitä tietoisia. Allekirjoittaneen kuulemien lausuntojen mukaan vaikuttaa erittäin todennäköiseltä, että vain poliittinen sopimus voi taata turvallisen kulun Hormuzin salmen läpi. Aluksiin, jotka kulkevat 170 km pitkän ja kapean Hormuzin salmen läpi on aivan liian helppoa osua, riittää, että uhka on olemassa jollain tavalla ja edes ajoittain, jolloin vakuutusyhtiöt eivät myönnä vakuutuksia aluksille, jotka yrittävät kulkea salmen läpi ilman Iranin suostumusta.

Mitä tämä tarkoittaa maailmantaloudelle, inflaatiolle ja koroille? Talouskasvu hidastuu vuonna 2026 nykyisiin arvioihin verrattuna. Inflaatio kiihtyy, juurisyyinä huomattavasti korkeammat energiakustannukset. Tämän seurauksena korkojen nousuun kohdistuu paineita. Toisin sanoen, vuonna 2026 meitä odottaa näillä näkymin eräänlainen stagflaatiotilanne.

Tätä taustaa vasten allekirjoittanut katsoo, että pörssit ovat itse asiassa pysyneet yllättävän hyvin ylhäällä monista negatiivisista tekijöistä huolimatta. Voidaan täten päätellä, että pörssien taustalla oleva trendi oli, ja ehkä on edelleen, ainakin Euroopassa melko positiivinen.

Suuri epävarmuus on koetellut erityisesti yrityksiä, jotka ovat julkaisseet huonoja uutisia. Pörssi on useimmiten rankaissut näitä yrityksiä ankarasti, ankarasti, ankarasti. Pörssien laskua on osittain tasapainottanut se, että yritykset, jotka hyötyvät korkeammista energian hinnoista – pääasiassa öljy- mutta myös sähköyhtiöt – ovat nousseet pörsseissä vuoden 2026 aikana.

Mitä sijoittajan tulisi nyt tehdä? Epävarmuus on suurta, mutta tällaiset tilanteet ovat usein tarjonneet rohkeille sijoittajille myös hyviä ostomahdollisuuksia. Allekirjoittanut luottaa nyt siihen, että jossain vaiheessa myös tämä melko epämiellyttävä tilanne ohitetaan, ja hyvien yritysten osakekurssit jatkavat pitkällä aikavälillä nousuaan.

(Mikael Wahlström)

Fourton Rahastoyhtiö

KÄYNTIOSOITE / POSTIOSOITE
Tapiolan Keskustorni, 13. krs
Tapiontori 1, 02100 Espoo
PL 111, 02101 Espoo

PUHELIN 09 4393 780

Fourton Fondbolag

BESÖKSADRESS / POSTADDRESS
Hagalunds Centraltor, 13. vån.
Tapiotorget 1, 02100 Esbo
PB 111, 02101 Esbo

TELEFON +358 9 4393 780

Fourton Fund Management Company

Y-TUNNUS / FO-NUMMER / BUSINESS ID
2722772-3
KOTIPAikka / HEMORT / DOMICILE
Helsinki / Helsingfors

www.fourton.fi

Sodan sumu

Israelin ja USA:n aloittama sota Irania vastaan pilasi hyvin alkaneen ensimmäisen kvartaalin myös Aasian osakemarkkinoilla. Mediat ovat olleet nyt pullollaan, mitä riskejä maailmantaloudelle Hormuzin salmen vähentynyt liikenne saa aikaan eri aloille ja talouksille, jos tilanne ei normalisoidu parissa kuukaudessa. Aasiassa energian tuonnista riippuvaisia maita ovat etenkin Filippiinit, Pakistan, Vietnam, Korea, Japani, Taiwan ja Thaimaa, joihin tilanteen vaikutus on akuutein. Kiina, Malesia ja Indonesia ovat hieman vähemmän haavoittuvia, kun omaa tuotantoa ja/tai varastoja on turvana kriisin pitkittyessä.

Kokonaisuudessaan tilanne on eurooppalaisin tai vaikka aasialaisin silmin täysin järjetön, kun Israel vaikuttaa haluavan lähialueensa sekasortoiseen tilaan (esim. Libya, Syyria, Libanon ym.), kun taas Yhdysvallat haluaa hallinnon vaihdoksen Iraniin, jotta he voisivat kontrolloida maan energiavaroja. Sodan aikana pinnalle on noussut myös Israelin ylisuuri vaikutusvalta Yhdysvaltojen ulkopoliittikkaan Israelin lobbausjärjestö AIPACin kautta (kts. <https://www.trackaipac.com/congress>), joka on alettu harvinaisesti ottaa myös mediapuheissa sekä Yhdysvalloissa, että muualla maailmassa. Tämän asian ottaminen esille on sinänsä jo iso asia, kun aikaisemmin Israelin vaikutusvallan arvostelu on ollut lähes tabun tasolla. Näin ollen hallinnon vaihdoksen mahdollisuus on myös muualla kuin Yhdysvaltojen vihollisvaltioiden saralla hyvinkin mahdollinen, ja jopa odotettua.

Geopolitiikan osalta nykyisellä konfliktilla voi olla hyvin konkreettisia vaikutuksia, kun esimerkiksi on tullut esille, että USA ei ole pystynyt suojelemaan Arabimaiden liittolaisiaan sotilaalliselta uhalta, vaikka se on yksi petrodollarijärjestelmän perusperiaatteista – Arabimaat myyvät energiaa dollareilla, sijoittavat nämä USA:n velkakirjoihin ja osakkeisiin ja USA suojelee kyseisiä maita sotilaallisesti. Sodan loputtua (toivottavasti pian), monet Arabimaat mitä luultavimmin pohtivat turvallisuusstrategiaansa uudestaan, jolla voi olla merkittäviä vaikutuksia maailman maksujärjestelmiin. Selkeää on, että monet maat, joita uhkaillaan tai jotka ovat jo USA:n sanktioihin alistettuja, haluavat käyttää kaupankäynnissään jotain USA:n vaikutusvallan ulkopuolista maksujärjestelmää. Emme kuitenkaan näkisi, että jotain uutta valuuttaa, esim. BRICS-valuuttaa oltaisiin lanseeraamassa, vaan pikemmin jokin uudenlainen maksujärjestelmä, joka toimii täysin Yhdysvaltojen kontrolloiman SWIFT:n ulkopuolella. Jos tilanne pitkittyy, Eurooppakin varmasti pohtii omia ”diilejä” Iranin tai jopa Venäjän kanssa, jotta laivoja saadaan Hormuzin salmen läpi ja energiaa ym. tuotteita markkinoille.

Indonesian energiasektori

Lähi-idän sodan vaikutukset Indonesiaan ovat pitkälti samankaltaisia kuin muuhun maailmaan: täysin negatiivisilta vaikutuksilta ei voida välttyä. Energian kokonaiskuvassa maan tilanne on kuitenkin varsin vahva. Indonesia on yksi maailman suurimmista maakaasun tuottajista ja maailman suurin kivihiiilen tuottaja, minkä ansiosta maa on kokonaisuutena energiaomavarainen. Merkittävä osa LNG:stä ja kivihiiilestä menee vientiin, ja näistä saatavat tulot kompensoivat öljyn tuontikuluja. Indonesialla on myös maailman toiseksi suurimmat maalämpöreservit Yhdysvaltojen jälkeen. Lisäksi maa on palmuöljyn ylivoimaisesti suurin tuottaja noin 50 % markkinaosuudella, ja sitä käytetään jo noin 40 % Indonesian dieselpolttoaineesta.

Öljyn osalta Indonesia on kuitenkin selvästi tuontiriippuvainen. Kotimainen tuotanto on hieman alle 600 000 barrelia päivässä, kun kulutus on noin 1,6 miljoonaa barrelia. Toistaiseksi saatavuus ei ole muodostunut ongelmaksi: noin puolet tuonnista tulee Afrikasta (Nigeria ja Angola), osa Yhdysvalloista uuden kauppasopimuksen myötä, ja Lähi-idän osuus on pudotettu alle 20 %:iin.

Polttoainetuotteita tuodaan edelleen lähialueilta, erityisesti Singaporesta ja Malesiasta. Dieselin osalta omavaraisuus kuitenkin saavutettiin vuoden 2026 alussa Balikpapanin jalostamon laajennuksen valmistuttua. Palmuöljyn korkea sekoitussuhde dieselissä – tällä hetkellä noin 40 %, mahdollisesti pian 50 % – on myös vähentänyt tuontitarvetta. Tavoitteena on lopettaa dieselin ja lentokerosiinien tuonti kokonaan vuoteen 2027 mennessä. Valtion energiayhtiö Pertamina investoi parhaillaan jalostamoihin, mikä kasvattaa kapasiteettia noin 1,1 miljoonalla barrelilla päivässä. Myös kotimaisen öljyntuotannon kasvattamiseen panostetaan.

Uusiutuva energia kasvaa myös nopeasti. Länsi-Jaavalla Ciratan tekojärvellä sijaitsevaa Kaakkois-Aasian suurinta kelluvaa aurinkovoimalaa laajennetaan nykyisestä 145 MW:sta noin 500 MW:iin. Aurinkovoimakapasiteetti oli vuoden 2025 lopussa noin 1,5 GW, ja tavoitteena on vähintään 25 GW vuoteen 2035 mennessä, joidenkin arvioiden mukaan jopa 100 GW. Tuulivoiman potentiaali on sen sijaan rajallinen päiväntasaajan läheisten heikkojen tuulten vuoksi.

Laajemmassa kuvassa Indonesian energiaturva on monia maita vahvempi, vaikka pitkään jatkuva geopoliittinen kriisi voisi aiheuttaa haasteita. Keskeisessä roolissa investoinneissa on vuosi sitten perustettu valtion sijoitusyhtiö Danantara, jonka kautta rahoitetaan omavaraisuutta ja teollista jalostuskapasiteettia kasvattavia hankkeita.

Yrityssektorin näkymät ovat tällä hetkellä myönteiset. Vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä tuloskasvu kiihtyi selvästi, erityisesti kuluttajayhtiöissä, joiden tulokset ylittivät laajasti odotukset. Myös teollisuusyhtiöiden tuloksissa ja kommentteissa näkyi kasvun piristymistä. Taustalla on talouskasvun vahvistuminen: Indonesian BKT kasvoi vuoden viimeisellä neljänneksellä 5,4 %, kun odotukset olivat 5,1 %. Luonnollisesti Lähi-idän sodan vaikutuksia on vielä vaikea arvioida yrityskentän koko vuoden tuloksiin, mutta nähdäksemme kasvavasti positiivinen vire taloudessa jatkuu, vaikka korkotasojen leikkausta ei ole enää lähikuukausina näköpiirissä. Kokonaiskuvassa maan sijoituskentän tilanne on pysynyt suhteellisen valoisana ottaen huomioon korkean kotimarkkinavetoisuuden ja valmiiksi jo hyvin huokeahintaisesti arvostetun osakemarkkinan.

Muutenkin Aasian osakemarkkinoiden suhteen tilanne on mielenkiintoinen ja odottava. Useammat osakemarkkinat etenkin pienemmissä maissa ovat nyt erittäin houkuttelevasti hinnoiteltuja, vaikka ne olivat sitä jo ennen helmikuun loppua. Luonnollisesti korkotasojen leikkaukset ovat nyt ohi, ainakin joksikin aikaa, eikä korkojen nostamisiakaan voi täysin poissulkea, jos inflaatio nousee pysyvästi korkeammalle. Lopulta tämäkin kriisi menee ohi jossain vaiheessa ja tilanne normalisoituu uuden normaalin vallitessa.

Juuso Mykkänen

Loppusanat

Lopuksi haluamme kiittää lukijoitamme kiinnostuksesta markkinakatsaustamme kohtaan ja toivottaa kaikille oikein hyvää kevättä!

Helsingissä, 7.4.2026

Fourton Oy

Juuso Mykkänen ja Mikael Wahlström